

ACC. N:R M. 9924: 1-5.

Landskap: *Skåne* Upptecknat av: *R. A. Irensson*
Härad: *S. Asbo* Adress: *Tjörnarps*
Socken: *Höjri* Berättat av: *efter minnet*
Uppteckningsår: *1946.* Född år *1871 i Höjri*

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Ramsor och småbarnolekar. s. 1-5

LwF 53.

M. 9924: 1.

Landskap: Skåne Upptecknat av: R. A. Svensson
Härad: S. Åsbo Adress: Tjörnarps
Socken: Höja ~~Berättat av:~~ Efter minnet
Uppteckningsår: 1946 Född år 1871 i Höja

Ramsor och småbarnslekar.

L.U.F.53

Vid lek ställde barnen sig ofta i en ring, och då skulle man räkna till ett visst tal, t. ex. 20. Så räknade man, och den, som fick nummer 20, fick "börja att ta" eller "stå", om man t. ex. skulle leka gömme.

Ibland räknade man så här: "Apala, misala, misinka, miso, Sebedei, Sebedo, extra Lara, Kajsa, Sara, häck, väck vällingasäck. Ut med dig, din gamle gäck

"Elle pelle ni nu är fri" och "Ole dole doff" samt "Esike, desike" har jag aldrig hört.

Fingrarna benämndes Tummetott, Slickepott, Långeman, Gullbrann och Lille-Peter-Speleman.

Min fru, som är ifrån Lyby, säger, att man där hade namnen Tumme-Gott, Slickepott, Långeman, Stavrian och Lille-Peber i ännen

Ibland bar man "löntan". Två barn ställde sig alldeles intill varandra med ryggarna mot varandra. Nu tog den ene (ena) med händerna bakåt och grep den andre (andra) om midjan samt böjde sig själv framåt och vandrade så i väg, bärande kamraten, under det den bärande kamraten sade: "Önta, tönnta, lönta. Önta, tönnta, lönta."

Ifyll endast ovanstående uppgifter!

M. 9924:2

Landskap: *Skåne* Upptecknat av: *R. A. Irensson*
Härad: *L. Åsbo* Adress: *Tjärnarp*
Socken: *Höja* Berättat av: *efter minnet*
Uppteckningsår: *1946* Född år *1871* i *Höja*

En lek, som jag varit med om många gånger är "Blåsa." Det är lek mellan ett barn, 3 till 4 år, och en vuxen. Den vuxne lägger sig på en soffa eller någon anna ststädes. Så säger man till den lille (lilla): "Nu ska jag se om du kan blåsa på mig, så att jag kommer att röra mig." Ögonblicket därefter kommer den lille och blåser och gör det med sådan kraft, att den vuxne rullar runt eller kanske ned av soffan, under det att det blir de mest våldsammas skrattsalvor. Och man kan inte själv låta bli att skratta bara därför, att den lille har så oändligen roligt. Sedan skall ju den lille ligga, men hur den vuxne anstränger sig med att blåsa, så rör inte den lille på sig. Då blir det nya skrattsalvor, och den lille utbrister gärna: "Jag är värst." Jag har många gånger lekt denna enkla leken med mina små barnbarn, och jag har liksom de haft mycket roligt. Jag har nämligen skrattat åt dem.

Med små barn brukade man ofta leka, då man hade dem på knät. Man satte då ett par fingrar vid barnets midja och flyttade dem uppåt, under det man sade: "Här kommer en liten mus, får hon inte låna hus, så säger hon piip." Därvid satte man pek fingret ned mellan klädedräkten och halsen, under det barnet skrattade av hjärtans lust.

Man drog gärna handske med de små barnen. Beskrivning därpå är förmodligen obehövlig

Ifyll endast ovanstående uppgifter!

M. 9924:3.

Landskap: Skåne Upptecknat av: R. A. Grensson
Härad: S. Åsbo Adress: Tjörnarp
Socken: Stöja Berättat av: efter minnet
Uppteckningsår: 1946 Född år 1871 i Stöja

I min barndom fanns det ganska gott om judar, som gingo omkring och sålde varor, som de hade i en låda, ^{som de burö på ryggen.} Sådant såg trevligt ut för de små, och därför lekte de gärna judar. Mor, som alltid var påhittlig, skaffade fram en pall. Det gick bra att hänga ~~öden~~ ~~en~~ ~~en~~ ~~en~~ pallfoten på ~~öden~~ lilles axlar, medan den andra foten tog emot på ryggen. Så voro de små pågana judar, och så kunde de lägga lite pinnar eller något annat på det mot ryggen varande benet, ~~och~~ så hade de handelsvaror. Inte vandrade dessa "judar" långt från hemmet, men ofta stannade de så länge borta, att när de kommo åter, hade de "åsålt" men hade, efter vad min kära moder en gång sade, icke sällan ett bra lass med sig i byxorna, ~~då de kommo tillbaka.~~

Att leka handlande var ju alltid trevligt för de små. Man sålde-- en var handlande, och de andra köpare-- stenar och grus, och kunde man skrapa ihop lite gyttja, så hade man bra såpa.

Och sedan leka skola. Det passade ju alltid bra för småtöser. Många flickor ska ju bli lärarinnor.

Ifyll endast ovanstående uppgifter!

4 M. 9924:4.
Landskap: Skåne Upptecknat av: P. A. Jönsson
Härad: S. Åsbo Adress: Tjörnsjö
Socken: Hölja Berättat av: efter minnet
Uppteckningsår: 1946 Född år 1871 i Hölja

Då barnet skulle rida ranka, begagnade^{is} den gamla harangen: "Rida, rida ranka, hästen heter Blanka. Var ska vi rida? Långt bort o fria te en liten pia. Va ska hon heta? Anna Margreta. När vi kommo dit, så var där ingen hemma mer än en gammal käring, som satt o kokte gröt, o två små hundar, som lågo under bänken och skramla med länken, och rätt va de va, så sa de: Vov, vov, vov vov." Naturligtvis skrattade barnet på det hjärtligaste, då man härmade hunden.

"Den gamla tiden är mig kär," säger Tegnér. Överallt, där man hade barn, och det, tycker jag, människor hade i varje hus, där hade man också en vaggga. En vaggvisa, som jag hört sjungas många gånger, och som jag själv sjungit ofta, hade följande gripande text: "Vy, vy, Lisa, lulla, vy, vy, Lisa lull, fallalleralla, fallalleralla, fallalleralla, fallalärej." Sedan man sjungit dessa orden, började man genast på nytt: Vy, vy o.s.v. Den sjungane, som vanligen var ett syskon till den i vaggan liggande, satt då på vaggans ena uppstående kant och gungade av alla krafter och höll på att sjunga v-y, vy till dess den i vaggan varande somnade.

Nog kysste mor gärna de små kära barnen, Jag har någon gång sett, att mor och barn gnedo näsorna mot varandra, men vanligt har det säkerligen inte varit. Bland allmogen har något kyssande mellan föräldrar och deras vuxna

Ifyll endast ovanstående uppgifter!

5
 Landskap: Skåne M. 9924:5
 Upptecknat av: R. A. Svensson
 Härad: S. Åsbo Adress: Tjörnsjö
 Socken: Flöjti Berättat af: efter minnet
 Uppteckningsår: 1946 Född år 1871 i Flöjti

barn med säkerhet inte förekommit.

Om man tillverkat leksaker åt barnen, så har det nog oftast varit av enklaste slaget. Grankottar ha ~~de~~ icke sällan kommit till användning. Av dem kunde man få både hästar, kor, svin och får. Naturligtvis "lappade" mor ofta ihop dockor till flickorna, och far skaffade ordentliga käppar, på vilka pojkarna fingo rida. Käpparna voro hästar.

Ifyll endast ovanstående uppgifter!